

LindhéBladet

Nr 1 År 2011

Vinnande laget i tipspromenaden

KÄRA FRÄNDER!

Jag har börjat använda öronproppar. Jag inleder så eftersom jag vill minnas att min svensklärare i åttan sa att plötslig start var ett av de tre sätten man kunde börja en berättelse på, de andra minns jag inte. Först och främst ska jag berätta om festernas fest. Den som gick av stapeln i höstas på Väppeby. Jag hade ju hört så mycket talas om "Väppeby-kusinerna" när jag var barn. Mormor brukade berätta om den långa resan från Djursholm till Bålsta (?!), glädjen att se kusinerna, hur man låg skafföttes i sängarna, spökade på nätterna, busade på dagarna och så vidare.

Det blev, sedan vi rekat, bestämt att släktkalaset skulle hållas i Lasse Åbergs museum, vilket är inrymt i lantegendomens gamla lador och stallar. En dag åker hela styrelsen ut för planering. Jag blev förvånad över att den förtjusande herrgården var så liten. Hur kunde 17 ungdomar (8+9) med föräldrar och husfolk ha fått rum här, är min första tanke. Där skulle verkligen ha behövts öronproppar!, är nästa. Vi inspekterar serveringen och museet, och kan konstatera att vår blivande guide kommer att visa en, för både ung och gammal, intressant utställning om Musse Pigg och kompani när släktkalaset ska gå av stapeln. Så drar vi ner till kyrkan. Där möter oss inte särskilt förvånande en skog av kors och gravstenar, en del med majestätiska guldbokstäver som om hela kyrkogården var full av hjältar. De dödas stad, tänker jag vemodigt men blir återförd till verkligheten när Sten-Erik börjar berätta skrönor om busfröna som ligger nerbäddade. När vi skrattande åker därifrån är vi övertygade om att det här kommer att bli bra, verkligen bra...

Så är kalaset över. Festen blev en succé. Efteråt skrev jag till mina styrelsekamrater bland annat: "Vi gjorde det igen och det med råge! Aldrig har väl ett släktkalaset varit så lyckat och aldrig någonsin har så många broar byggts. Folk pratade hit och dit, satt inte och tryckte med sina familjer utan försökte verkligen lära känna varandra. Man tyckte tipspromenaden var jättekul, tyckte guidningen var jättelyckad, maten god osv. Den ene efter den andre ville berätta egna historier och minnen från Väppeby. Jag såg flera som snodde omkring och bytte telefonnummer. Flera kom till mig och sa att uppgifter var felaktiga i släkregistret m.m. och nu skulle de minsann skriva mail till Annika, engagera sig i släktföreningen (!!!) och berätta om alla som fötts, gift sig, dött osv. När hördes tidigare så många spontana tal och diktläsningar vid en släktmiddag? Aldrig! Det var första gången för min del i alla fall. Margot 90 år nästa år, stormtrivdes och var överlycklig över kvällen när vi levererade henne

vid porten på Rigagatan. Hur ska vi kunna slå detta?" Ja den frågan är begravd under de tre kommande åren.

Innan jag slutar denna exposé vill jag nämna något om vår vädjan till läsarna av förra numret att leverera smaskiga släktskandaler. En dag gick jag igenom papper i en blå IKEA-kasse, det skrivna som finns kvar efter min far som gick bort i mars 2010. Där hittade jag ett upprört men ytterst välskrivet brev från min morfar, den store hotellmagnaten, när han låg i skilsmässa och hade fått hela familjen emot sig. Att äktenskapsskillnaden mellan det åldriga morföräldraparet var en vanheder i sig, mindes jag. Nu fick jag läsa min morfars målande beskrivning av hur man vill ha honom avsatt och störtad från tronen. Lite längre fram i pappershögen hittar jag ytterligare ett brev där en av de fem barnen kan tänka sig att liera sig med honom om vederbörande blir monetärt stöttad. - Si det var väl en skandal det, tänker jag och undrar hur och varför dessa brev hamnat hos pappa (?), men inser samtidigt att jag kanske inte ännu bör rota omkring i detta förflutna, plocka upp brottstycken eftersom det förborgade behöver tid att brytas ner, innan det kan användas som näring för en skribent. Det måste tillåtas att förmultna, lämnas i fred så att tiden får göra sitt nödvändiga arbete. Det är lätt att be andra berätta sina hemligheter, inser jag, och att jag själv sitter i ett glashus.

Vad jag däremot kan låta läsaren få veta är att släktföreningen fått två spännande donationer; en avseende en massa tavlor som Johan och Jörgen tagit hand om, och en annan bestående av en mängd brev och fotografier som Annika har. Dessutom har vi fått två nya styrelsemedlemmar som presenterar sig själva. Vilken ljudnivå det kommer att bli på våra uppsluppna och urtrevliga styrelsemöten framöver, med ytterligare två glada garçoner, bävar jag för. Men jag har som sagt börjat med öronproppar.

Välkommen till en trevlig lästund!

Omi Söderblom Mohammar

EFTERLYSNING

På Släktmötet med fest i september kom den lista/medlemsförteckning jag hade med för att ni alla skulle föra in rättelser bort...Om någon fick med den hem av misstag vore jag väldigt glad om den kan skickas till mig: Annika Torstenius, Karlavägen 117, 115 26 Stockholm. Ni som var där och gjorde rättelser och tillägg får gärna skicka dem igen via mail till: slaktforeningen.lindhe@telia.com

UNDER BLÅGUL FLAGG PÅ SPÄRRADE HAV

av Sten Lindhé

Johan Lindhé har läst boken

Sten Lindhé, 1893 – 1974, var 6.e barn till Eric (Frans andra barn) Han var alltså en av de nio “Väppebybarnen”, som prydde inbjudan till senaste släktmötet. Sten och hans fru, Astrid, bodde i Floda utanför Göteborg. De fick 2 döttrar Anna-Greta (g. Friis-Fischer) och Inga-Britta (g. Ulander).

Jag uppskattar den något distanserade, strama och formella stilen. Det blir verkligen ett nedslag i det hierarkiska livet ombord på fartyg under 30- och 40-talet. Det är även här ett nedslag i 30-talets språkbruk, i ålderdomliga verbformer, gingo, fingo, funnos, voro, lågo, buro etc. Uttryck som “man fick vara lite mjuk i ryggen” eller “jag hade klara papper”, “en liten pärla i pluntan”, “med till visshet gränsande sannolikhet” ökar tidskänslan.

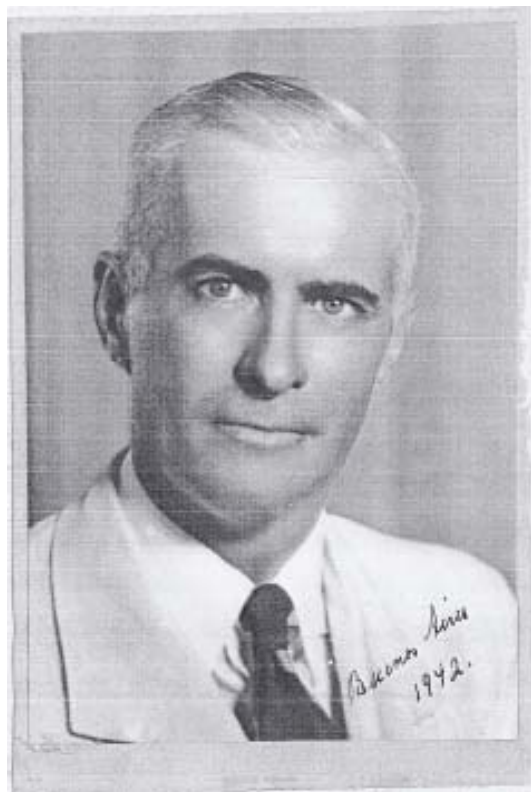
Om det är något som jag slagits av när jag läste boken så är det den skicklighet, försiktighet, kärvhet, självdisciplin och stora ansvar som beskrivs, men som han skriver, “det hela var ett slags hasardspel, våra liv hängde faktiskt mer på tur än skicklighet”.

Här följer lite utdrag och sammanfattningar av boken som ett smakprov.

Sten arbetade som befälhavare på passagerarbåtarna, M/S Suecia t.ex, tillhörande rederiet Svenska Lloyd, som trafikerade sträckan mellan Göteborg och London. Detta var en behaglig tillvaro med möjlighet att träffa familjen varannan vecka, ofta prominenta gäster som passagerare och ett liv som “kung” över sin båt.

Boken täcker de avsevärda förändringar i livet som andra världskriget innebar för dem på sjön. Redan på första resan under kriget med lastfartyget Albania i oktober 1939 så sänktes båten av en mina.

“Hela kommandobryggan var illa åtgången. Trapporna voro splittrade, nakterhuset låg i en hörna.....Blodet sipprade ned över ansiktet och jag kände mig inte fullt klar i huvudet. Min första tanke var att få tag i ett livbälte, varför jag försökte ta mig in i navigationshytten. Där låg allt huller om buller. Jag återvände omedelbart ut på bryggan och blev vittne till hur fartyget bröts i två delar vid tvåans lucka. Förskeppet försvann i djupet..... Fartyget började höja

aktern betänkligt och jag förstod att Albania ej hade lång tid kvar, innan hon skulle försvinna för alltid. ...

Vattnet hade börjat komma upp på midskeppsdäcket och följde oss vartefter vi gingo. Folket satt redan i flotten. Några försökte sjösätta babord livbåt, men den hade blivit skadad vid detonationen. Jag ropade till dem att försöka med styrbords båt samt att kasta ned ett livbälte till mig. Förste styrman stod klar att äntra, när jag sa till honom “Adjö, få se hur det här kommer att gå.” Fartyget sjönk så gott som omedelbart. Jag hoppade överbord om babord. Efter några simtag vände jag mig om. Albania var försvunnen endast masttopparna stucko upp.

Katastrofen hade enligt sjöförklaringen endast tagit 3 minuter. ...Hur länge jag låg i vattnet är svårt att säga, men tiden blev ganska lång.....Som det var i slutet av oktober var vattnet ganska kallt och kylan gjorde sig snart kännbar....Jag låg och pratade för mig själv för att övertyga mig om, att jag fortfarande var vid sunda vätskor och ännu hade krafter i reserv. Minuterna började bli ganska långa, då jag plötsligt på toppen av en dyning fick se livbåten på ett hundratal meters avstånd. Jag ropade och skrek, men ingen observerade mig, där jag låg bland vrakspillrorna.....Jag höjde mig upp i livbältet och avgav mitt livs skarpaste busvissling. Den räddade mitt liv den gången.”

Han fick mardrömmar efter detta, fullt förståeligt.

Den av läkare ordinerade något oortodoxa, men verkningsfulla, kuren blev vedhuggning!! Även under denna tid som "landkrabba" framkommer de ledaregenskaper och den driftighet som utmärker en befälhavare.

Efter en tid hemma så iväg och gå på trad runt Sverige. Då hamnade han i stället i värsta isen på mannaminne. Frös fast flera gånger och gick bland annat över isen in till Falkenberg. Men han ville ut på stora havet igen och blev erbjuden fartyget M/S Scandinavia för resor utanför lejdtrafiken, utanför spärren.

På påskafton skulle han ge sig iväg. Det återstod bara att ta avsked av familjen. "Jag försökte hålla humöret uppe både på den och mig själv, men över den lunchen vilade en viss sordin, som inte var så lätt att komma ifrån. Alla förstodo, att vi kanske inte mera skulle återses. Barnen började även begripa, att resorna inte var som förr. Klockan 3 på eftermiddagen gick familjen hem. Jag ville ogärna ha den på kajen vid avgången utan önskade vara ensam för att behålla ögonen torra."

Väl iväg igen så var det både behagliga resor och mindre behagliga. Han får verkligen många olika intryck och erfarenheter från hela världen. En sjöman måste på denna tid varit något av den mest beresta och kunnigaste. Han var i trafik utanför avspärningarna, som en fribrytare och alltså avskuren från Sverige och även svårt med kontakter med ambassader och rederiet och med radiotystnad även svårt med nyheter hemifrån. Behagligt liv men ändå viss risk, misstänksamhet, list och mycket psykiskt påfrestande. FBI-agenter, tyska ubåtar, hemliga papper och order var en del av vardagen. Mycket fokus på svenskar, svenska vanor och mat. "Då hemlängtans demoner ansatte mig för hårt, brukade jag gå på en biograf, som gav svenska filmer. Det var roligt att någon gång få leva sig tillbaka till fosterlandet."

Han var i New York i juli 1943 och såg Gunder Hägg vinna sitt första lopp på amerikansk mark. Han fick också ta del av en tidningsartikel från Sverige som hans fru skrivit.

"KAPTENSFRU I GÖTEBORG SÄNDER SIN JULHÄLSNING TILL "KOLLEGER"

(Bevara hemmet åt dem tills de komma hem!)

Till ärade sjömanshustrur!

När jag nyligen från min make, som sedan tre år

befunnit sig utanför "spärren", fick ett brev fyllt av den mest intensiva hemlängtan slog det mig, mer än annars, hur oändligt mycket hemmet i dessa svåra tider betyder för våra kära män, som utför sin uppoffrande gärning för sina familjer och för sitt land, där "långt utanför spärren", utan skönjbart hopp om att snart få stäva hemåt igen. Hemmet är för dem deras enda trygga hamn. Dit går deras tankar ständigt. Och i sina tankar idealiserar de hemmet mer än vad som är nyttigt kanske. Låt oss därför, deras hustrur, bevara våra hem på allra bästa sätt, så att hemmets lugna, trygga anda möta dem då de komma. Och må vi bevara oss själva friska och starka, så vi kunna vara det stöd, som de säkert behöva, så de komma, trötta av många vedermödor.

Jag ber er tänka på detta nu, då vi åter få fira julen, hemmets högtid, med fred i vårt gamla Sverige. God Jul, kära kolleger! Astrid Lindhé"

Han stötte ihop med sin bror, Thorsten som jobbade som befälhavare för rederiet Transatlantic inom lejdtrafiken, ett par gånger. Första gången hade de inte träffats på 4 år.

Bröderna Lindhé hälsas välkomna efter den lyckliga hemkomsten till Göteborg av fruar och döttrar.

Även om han drömde om att kunna föra Scandinavia välbehållet till Göteborg, så visste han att dagen bara kom närmare när det var hans tur att bli anfallen. När dagen väl kom, var krigsförlisningen något mer "civiliserad" än förra gången (om uttrycket ursäktas).

Nedanstående text hittade jag "på nätet" i en presentation av Svenska handelsflottans alla fartyg. "1943 07 10. På resa mellan Curacao - Rio De Janeiro så stoppades fartyget utanför Holländska Guayanas kust av Tyska ubåten U 510. Efter det att besättningen övergivit fartyget i livbåtar, så sänktes fartyget med en torped. Efter 10 dagar så räddades besättningen."

Denna händelse beskrivs lite mer utförligt i boken; att Sten åkte över och mötte kapten på ubåten och sedan fick "30 minuter på sig att överge sitt fartyg innan det skulle torpederas."

I detta fall är dramatiken i de 10 dagarna när besättningen seglar i två livbåtar mot land och räddningen. "I min båt voro vi tretton man, en hund samt vår trevliga sköldpadda. I den andra båten voro tolv man, men inga husdjur....Vattnet snålades på redan från början, då det ännu var omöjligt att avgöra seglingstidens längd. Vi skulle kanske få hålla på i månader...I allmänhet ömmade inte folket så värst mycket för varandra. Det egna jaget tog med förkärlek ut sin rätt och om möjligt lite till.

Från början hade vi ungefär trehundra nautiska mil till närmaste land.... Efter 3 dygn hade mina beräkningar lyckats, och vi voro inne i västgående strömmar, men då hade vi redan drivit många mil ostvart....Det hade varit lämpligast att segla till Cayenne, men jag hade läst och hört talas om förhållandena i denna franska koloni. En del fångar hade förts till USA, andra sprungit lösa och matförhållandena voro olidliga. Med framtidsutsikter att både behöva svälta och riskera att bli mördad beslöt jag att om möjligt inte angöra någon plats i den kolonien. Målet sattes till Paramaribo i holländska Guyana.

....Som vi numera voro i de västgående strömmarna och styrde mot ett bestämt mål blev det så småningom en sorts kappsegling mellan båtarna. Vi försökte överglänsa varandra i uppfinningsförmåga.

..Sedermera syddes ett extra stagegel och i storseglet syddes en extra duk. Riggen förädlades .

...Vi plågades rätt mycket av värmen. Bada kunde vi inte för hajarna. I stället sköljde vi oss med saltvatten alltemellanåt.

..Genom det myckna stillasittandet uppstod stora svårigheter vid avyttrandet av de personliga bränsleprodukterna. (sic!)

....Det var goda livbåtar vi hade. Hur dåligt vädret än var togo de aldrig en sjö över sig, utan endast enstaka stänk. Alla voro naturligtvis intresserade av farten. En handlogg förfärdigades enligt konstens alla regler. Som skädda användes en tom konservburk, som hölls flott av en träbit. Till lina använde vi en av våra fiskelinor, som noggrant uppstacks... Farten kom aldrig över 3,5 knop..."

Efter att ha fått avsluta med att ro in i Paramaribo ankom man dit den 19 juli och blev placerade i något som närmast vara att likna vid ett "koncentrationsläger". De blev behandlade som fångar trots att de var allierade. Den avslutande tiden blev mycket långtråkig och psykiskt påfrestande, även fastän de fick lämna lägret. Det gick inte att ordna någon hemtransport. Många i besättningen mönstrade på nya båtar för att få något att göra. Den 30 augusti blev det förflyttning till behagligare tillvaro på Trinidad. Den 15 oktober så inleddes hemfärden. Hamnade i Buenos Aires i avvaktan på att lejdtrafiken skulle komma igång. Där träffade han på sin bror igen och fick färsk (tre månader gamla) nyheter hemifrån.

23 december inleddes återfärden på broderns fartyg, Vingaren. Svensk jul firades ombord i full sommarvärme och med julgran av papper. Färden från London mot Göteborg var riskfylld och för att minska risken för minor las wirar (paravaner) ut efter fartygssidan. "Från kommandobryggan kunde min broder och jag se våra familjer på kajen, men kunde ännu inte urskilja vem som var vems....Så småningom närmade sig Vingaren kajen och var och en kunde tydligt urskilja sin familj. Barnen hade vuxit upp så jag kände knappast igen dem.

Den 24 januari 1944 på eftermiddagen förtöjde Vingaren vid londonkajen....Det var en underbar känsla att just komma hem till den kajen och där möta familjen efter en fyraårig bortovaro utanför spärren."

Avslutningsvis tyckte jag det var givande att läsa denna bok. Den går att få tag i på bibliotek och antikvariat för en billig penning. Jag rekommenderar en läsning för att få den hela bilden över det som bara kunnat antydats och referats här.

JUBILERANDE ÄTTLINGAR TILL VÄPPEBY FAMILJEN

Två av årets jubilarer är barnbarn till Erik och Anna Lindhé, som ägde Väppeby i Bålsta söder om Enköping runt förra sekelskiftet. Erik byggde lagården i vilken Lasse Åberg idag har sitt museum och där vi hade senaste släktnöten. Jubilarerna är döttrar till Erik och Annas äldste son Ragnar och hans hustru Ruth. Ragnar var liksom sin pappa jordbrukare och arrenderade gårdar i Uppland och Sörmland och avslutade sitt värv med att arrendera Bogesund. Efter sin pensionering 1947 hyrde Ragnar och Ruth den då nys nedlagda skolan i Ellboda nära Bogesund som sommarställe. Dit kom deras fem döttrar på veckoslut om vår, sommar och höst för att träffa sina föräldrar och syskon och att njuta av lantlivet. Tillsammans med min mamma var jag ofta där. Jag var första barnbarnet till Ragnar och Ruth. När mostrarna samlades var det alltid fart och fläkt och spännande. Eftersom jag i början var enda barnet på stället så fick jag mycket uppmärksamhet. Man badade, tog promenader, plockade svamp, metade abborrar med mig, påtade i rabatterna och hade kafferep i bersån. Och på sommarkvällarna efter middagen i skymningen (elektriskt ljus saknades) satt man kvar vid bordet och talade om släkten, om folk man kände och om aktuella händelser.

Jubilar

BIRGIT WANATOWSKI

Birgit kom som sexåring till Bogesund med familjen. Hon gick i folkskola på Ellboda och i Vaxholm gick hon i realskolan, i gymnasiet och tog studenten.

Direkt efter skolan började Birgit att arbeta på dåvarande Skandinaviska Banken. Hon blev Banken trogen hela sitt yrkesliv och avslutade sin karriär som kontorschef Götgatan.

Birgit gifte sig med Jerzy Wanatowski. Han var född i Polen och kom till Sverige som flykting i andra världskrigets slutskede. Han och hans kamrat arbetade på en restaurang i Stockholm där även Birgits faster Annie jobbade. Hon förde samman sina arbetskamrater med några av sina syskonbarn. Mellan Birgit och Jerzy uppstod tycke och de gifte sig så småningom. De fick två barn, Birgitta och Krister och Birgitta har en son, Michael.

I mitten av femtiotalet sålde staten ut tomterna på Karlsudd invid Bogesunds slott. De bebyggda tomterna såldes till dem som arrenderat dem och de obebyggda såldes med slutet anbudsförfarande. Birgit

och Jurek, smeknamnet som alla använde, tänkte lägga ett bud på en tomt på fyra kr per kvadratmeter. Birgits pappa Ragnar tyckte att de skulle lägga fyra kronor och ett öre. Detta blev högsta bud och de fick en naturtomt med tallar och granar och sluttning ner mot en vik av saltsjön. Jurek byggde här en sportstuga och en stor brygga nere vid sjön. Här har familjen tillbringat alla ferier och helger genom åren. Sedan några år är Birgit änka men åker fortfarande ut till Karlsudd så ofta hon kan.

Birgit fyller 85 år på juldagen i år och vi gratulerar henne å det hjärtligaste.

ANNA-MARIA KESSLER

Jubilar

Anna-Maria, eller Mia som hon alltid kallas, föddes på Bogesund. Hon gick i folkskola i Ellboda de första tre åren, innan skolan las ned. Därefter gick hon tre år i folkskola och tre år i realskolan i Vaxholm. Realexamen tog hon i Stockholm. Studenten tog Mia som vuxen och Handelshögskolan gick hon igenom parallellt med arbete och barnafödande.

Direkt efter realexamen började Mia som sextonåring att arbeta på dåvarande Skandinaviska Banken. Hon blev Banken trogen hela sitt yrkesliv. Mia hade under årens lopp uppdrag som kontorschef och avdelningschef och hade ansvar för ett antal av bankens stora internationellt verksamma kunder.

Efter sin pensionering vid 64- års ålder sökte Mia av nyfikenhet till en grundkurs i data- och systemvetenskap på IT- universitetet i Kista. Det blev en kurs till och en till och en magisteruppsats och 2007 disputerade Mia inom riskkontroll i företag.

Mia gifte sig med Lars Kessler och de fick två barn, Susanna och John. Susanna har tre barn och John har ett. Mia är sedan ett antal år separerad från Lasse. Hon bor i Nockeby med sin dalmatiner och har barn och barnbarn boendes i närheten.

När barnen var små köpte Mia och Lasse ett sommarställe i Ringstorp utanför Vingåker i Sörmland. Hit har familjen åkt på helger och ferier och fortfarande tillbringar Mia somrarna där.

Mia lever som blivande 80-åring ett aktiv liv med dagliga hundpromenader och diverse engagemang.

Mia fyller 80 år den 28 november i år och vi gratulerar henne å det hjärtligaste.

Sten-Erik Lindhé (författare till hela sidan)

FARBOR ERIKS DAGBOK

Introduktion av Sten Norén

Detta är tredje avsnittet av Farbror Eriks originaldagbok över marschen till Shiraz 1.3-5.4. 1912, som han ledde tillsammans med två andra svenska officerare. Truppen bestod av 30 ryttare, 100 fotsoldater och ett antal vagnar, s.k. fourgonger. Avsnittet innehåller bl.a. en del naturskildringar och ett besök hos en rövarhövding.

Kan informera att Armémuseum, på mitt initiativ, planerar att manifestera 100-årsminnet av de svenska officerarnas insatser i Persien 1911-16 genom att komplettera sin permanenta men föränderliga utställning om svenska fredsbevarande insatser med denna historia. Den kan ju sägas vara den första svenska fredsinsatsen under 1900-talet. Armémuseums årsbok 2008/2009, som heter "Fredssoldater", inleds också med ett kort stycke om "Svenska befäl i Persien 1911-1916". Utställningen kommer nog att innehålla en del av Farbror Eriks bilder och annat material.

Del 3, Originaldagboken över marschen till Shiraz 1.3-5.4. 1912, tredje avsnittet, 12-13 mars.

12. mars

En härlig morgon

12.3. Revelj kl. 4 fm. Stjärnklart och kallt så att man huttrade trots lifpäls och yllevantar. De två första timmarna före soluppgången äro alltid mycket kalla, men så fort solguden kör fram i öster kommer värmen. Allmänt nubbande. Den rymde fick marschera till fots med den häktade gamla vakten som dömts till 2 dars fotmarsch. Knogigt nog att marschera 3 à 4 mil med kappa i gasset och i den djupa ökensanden för fötter och ben som sakna marschträning.

Morgonen härlig. Dessa soluppgångar i öknen äro magnifika. Irans bergland är högst praktfullt i solsken, men i mulet väder verkar det ödsligt och nedstämmande på sinnet. När solskifvan rann upp öfver saltöknen förvandlades allt från mörkblått och violett till brandgult och rödbrunt. Hvi och hvar i fjärran skinande hvita snöiga fjällkammar. Framför mig red den vanliga förpatrullen om 20 ryttare. Hingstarnas svansar, som nå till marken, glimmade praktfullt i solskenet, de hvitas och grås som silfver, fuxarnas som koppar och guld.

Vägen gick genom liknande terräng som under gårdagen. Så småningom drogo vi oss ut mot saltöknen med dess splittrade hvita fält, stundtals genom djup sand, stundtals öfver stenhård mark, ofta mellan låga kullar af flygsand. Såg under dagen några vilda kameler betande Gud vet hvad – torra tistlar antagligen. Såg dessutom en egendomligt färgad sort af fåglar, ofvan bruna, svart buk, hvit hals under och ena vinghalvvan svart eller brun undertill, den andra hvit. Kroppen liknade närmast dufvornas, men flykten och lätet var raphönans, hvaraf jag slöt att det måtte ha varit ett slag stäpp- eller ökenhöns.

En lång och het marschdag. Vägen vida längre än hvad kartan angifver. Vi gå mot våren. Detta märkes af den småningom tilltagande grönskan på marken omkring de små oaserna = karavanserajerna med byar och af den lifliga fågelsång som nu börjar ljuda om förmiddagarna innan hettan blir för stark. Såg idag med en sådan liten by en sädesärla, den första på ett halfår. Det var som en hälsning från hembygden.

Så straffas olydnad.

Lunchrast vid Mohammedi. Där förmäldes mig att en af "fångarna" vägrade lyda sin pers. underlöjtnant. Sedan han fått smaka min piska och blifvit utlofvat att i händelse af fortsatt trilska blifva till händer och fötter bunden och kastad på en vagn för återstoden af dagen blef han spak.

S. och N. redo före till Khalidabad med förtruppen. Jag inträffade där en timme senare. I Kh. finnes en af Naib Husseins höfdingar stationerad med 100 ryttare. De både fruktade och misstänkte oss. N. och S. Träffade på hans utskickade. Först kom en förtrupp om 3 ryttare, svängande sina gevär, görande anläggning på persermanér fr. hästen i olika riktningar o.s.v. för att imponera. Sedan kom bef. med 8 man på dito vis, tagande upp föremål från marken o.s.v. dylika kosacklekar. De hälsade salamon (?/SN), som besvarades. Då S. och N. passerade byns församlade individer befanns där en get som de höllo, och en knif hölls i beredskap att stötas i djuret som skulle offras till Sifverts ära. Men han stannade ej, hvadan geten den gången slapp undan med blotta förskräckelsen. Ofvan muren synten mynningarna af ryttarnas gevär, fortf. på sin vakt mot förment öfverfall och trolöshet. Tilltron till regeringen är ej stor, hvari dåligt samvete nog har skulden. Vår doktor sändes i förväg att rek. förläggning. Bef. här ville först anvisa en aflägsen by, ty han tordes ej ha oss för nära. Ändrades gm S:s ingripande. Ryttarskaran har sedan i afton ej vågat sig ut. Bef. säger att Naib Hussein vill möta oss, men att han ej vågar sig in i vår stora flock. Lugnades då han fick höra att S. i morgon vill möta honom blott

iförd Nyström, doktorn som tolk samt 2 ordonnanser.

Svenskarna i stånd till allt!

Ryktet har gått före oss. Redan i Kashan fingo vi höra att flera hundra röfvare skjutits på vägen. Ryktet lär nu redan vara i Isfahan och har haft det goda med sig att ingen röfvare vågat sig fram. Svenskarna anses farligare än allt annat och i stånd till allt. Får nu se hur det utvecklar sig i morgon.

Nu aftonvisitation gjord af hr Norén Brandel = dagmajor. Allt lugnt. NB sjelf sökt af luften känner sig luden efter 1 rödvinstoddy (!) går to bed. Sleep well.

Emellertid har Sifverts gamla tandfistel gått upp igen så hans mund svullen och ombunden.

De stackars fångarna voro ganska slaka efter 2 dagars ökenmarsch. Gjorde nog godt. Dagsmarsch = 40 km. ung.

Marsch med vårtecken

Jag aftågade med hela skrälldusen kl. 8 fm. Halfklar dag med trasiga skyar som genomkorsas av en solstråle då och då. Frisk vind. Vägen gick nu sydväst ut dragande sig småningom upp bland Natenzbergen. Flockar af starar på morg. vid byn. Gamla goda vänner som snart tåga mot norr.

Vi veko af från saltöknen men terrängen fortfarande steril ehuru oaserna talrika. Efter några timmars marsch började vi komma ner i en dalgång till en saltflod som förtvinade ute i saltöknen. Det var varmt och blåste en ljum vårvind som förde med den särskilda doften som speciellt karakteriserar våren. Träden fortf. nakna men gräs mm i full grönska. Maskrosor och annat bekant ogräs i blom. Öfverallt i de små åkerlapparna växa massor af blåa perldrufvor. Stora gråa lerbyar ligga här tätt. Marken synes välodlad och försedd med ordnat bevattn.system.

13. mars.

Siefvert följd av N., sin tolk läkaren och 3 ordonnanser aftågade kl. 7.30 f.m. för att sammanträffa med Naib Hussein, guvernören och f.d. röfvaren. Han kallar sig Solar-u-Islam

(=mohamedanernas fältmarskalk), vill vara lika god pamp som shahen, vars öfverhöghet han faktiskt ej erkänner ehuru en slags försoning inträdd. Han har gifvit sina söner titlar i samma stil.

Efter en halftimmars marsch i dalen sammanträffande med ett halft dussin af Naib Husseins ryttare, utsända till vårt möte och som de sade f. att "ordna" förläggning för oss i Khaffr (på kartan = Hovr). De voro vänliga och leende, försökte se militäriska ut och hälsa militäriskt sprängde fram och tillbaka i fyrsprång på tvära halter med åtfölj. risk för hästryggar och ben o.s.v. på här vanligt manér = den enda ridkonsten. Gevär i handen, själfva alldeles fullastade med boutterer (?/SN) o remmar innehållande patroner. Ingen långrast.

Nattkvarter i Khaffr

Halt vid Khaffr. De sade att allt var ordnad. Befanns rätt. snart vara lögn. Den första inkvart. fick göras om igen. En af skräftarna hade lofvat inkvarteing i ett par hus som ej voro hans, en annan dito med stallar o.s.v. I två timmar irrade jag omkring i denna lerhåla med dess tusen trånga labyrinter (Slog i skallen på tusen ställen. Trodde ej förut jag hade så godt hufvud.) omgifven dels af mina beväpnade hjälpare dels en massa annat folk som också på persermanér ville hjälpa till = lägga sig i samtalet. Måste för att få i fred tala med en husägare med lock och pock drifva ut alla andra och regla dörrarna innanför. Småningom fingo vi kvarter för alla. Mkt bra för truppen, medelmåttigt för oss, ej vidare bra för hästarna.

Som jag , efter utstånden förläggning med ty åtfölj. visitationer o.d., slagit mig ned på lerbalkongen vid det wigwam (?/ SN) jag utvalt för att få en kopp té till min sedvanl. lunch (2 brödbitar med ett stort stycke rökt skinka emellan), visade sig Siefert med svit.

S. o N. Hade blifvit väl mottagna af Naib Hussein och förplägda med en mycket god lunch. De själfva sutto till bords, fingo gafflar, skedar och knifvar, men maten var persisk. Perserna själfva sutto som vanl. på golfvet ätande ur skål med fingrarna. Inom parantes är det en stor lättnad vid truppens utrustning att man ej behöfver tänka på annat än några kittlar att koka i samt en bleckskål för hvarje man. N.H. skänkte oss fyra smärre trälådor innehållande delikata päron och äpplen, fick i gengäfva Hjalmarssons porträtt samt 50 pistolpatroner. Den trefliga chefen i Khalidabad som åtföljt S. under dagen fick en förgylld urkedja.

Straffet för rymning

S. mötte på vägen en gendarm som olofligt gifvit sig iväg till Natenz. Han omvändes och inburades. Bar sig ohöfviskt åt vid inburandet, hvilket renderade honom ett kok stryk af mig. Han som fick urkedjan gjorde hos mig en framställning om att rymmaren fr. Kaskhan skulle slippa straff enär han vore nära släkting till honom. Svårt för honom att förstå att relationer och förböner för oss betydde intet. I Persien betyder sådant allt. Jag förklarade att vi gärna ville göra honom en tjänst ehuru ingalunda på detta sätt. Sade att om mannen ock vore konungens son, betydde det för mig intet då det gällde tjänsten; han skulle straffas på alldeles samma sätt som om han varit den ringaste mannen i Persien. Typen sade då att han

förstod "Hans Excellens" (=mig) men jag tror ej han gjorde det.

Nu är vi alla sömniga; gå till sängs kl. ½9 em. Sifverts böld sprack nyss, så nu mår han bättre o har nyss somnat in.

Naib H. Påstod att färden söder om Isfahan är mkt vådlig. Talrika röfvare, så skickliga att 20 man kunna ledigt röfva 1 000 vägfarande på en gång! Erbjöd sig eskortera oss med sina ryttare ända till Shiraz, hvilket dock S. med tacksamhet afböjde. Tråkigt jag ej kunde få vara med hos Hussein och se typerna där. N. tog foto af H. med stat.

NY STYRELSEMEDLEM - JAN RYDEBERG

Frans-Richard-Bertil-Birgitta

Styrelsen har ordet

Jag är 46 år och bor med min sambo Bibbi och våra barn Emma 16, Markus 14 och Lukas 9 i Bromma. Till vardags jobbar jag på Ericsson sedan 20 år och har fått jobba i olika roller under en spännande tid av utveckling inom Telefoni och IT. Helgerna innebär engagemang i mina barns aktiviteter fotboll, innebandy och ridning. Jag försöker också att hålla mig själv i form med bland annat tennis, i år även cykel träning då några kamrater övertygade mig om att det var en bra ide att anmäla mig till Vätternrundan.

Jag har en del positiva minnesbilder från träffar i släktföreningen när jag var barn, t ex en båtutflykt kanske på 70-talet, på senare år har jag varit lite sporadiskt deltagare. Som suppleant i styrelsen hoppas jag att i någon mån kunna bidra till bevarande och utveckling av släktföreningen.

Jan Rydeberg

BERTIL LINDGREN - 80 ÅR

Påskan 2011 går färden förmodligen mot Vemdalen och den årliga konstutställningen. Konstnärskapet har alltid funnits i olika former. På senare tid i form av att måla tavlor. Resan i år blir över hundra mil, då bostadsorten numera finns i Landskrona. Landskrona närmare kontinenten och huset i Spanien.

Och Vemdalen var där pappa Bertil tillsammans med sin dåvarande fru Lill (min mamma) på 1960-talet tog över Vemdalskskalets högfjällshotell. Verksamheten växte och utvecklades med förtjänst under de cirka 25 år pappa och mamma var verksamma där. Jag tror att en av hemligheterna bakom framgångarna som företagare inom turistbranschen, förutom innovativa och kreativa upplägg, var deras personliga deltagande och engagemang i verksamheten. De gäster som årligen återkom var många. Och hotellen i verksamheten blev så småningom tre (en tid fyra).

Under närapå lika lång tid drev sen Bertil tillsammans med fru Ulla Storhogna (ett av de två andra hotellen ett stenkast från Vemdalskskalet). Under dessa år var deras hem både i fjällen och i Stockholm. Vinterträdgården på Storhogna blev vida känd och jag tror att det var till Storhogna man som gäst åkte när man ville ha något lite mer än en vanlig hotell- och restaurangvistelse. Vad mina barn (små på den tiden) mest kommer ihåg från den tiden tror jag är det gigantiska schackspelet med pjäser nästan lika stora som de själva och de fullstora öringarna som simmade i bäcken som gick igenom matsalen.

Pappa har alltid haft olika projekt på gång. Jag ska inte berätta om alla hyss i skolan. Börjar med lumpen. Fritiden ägnades åt extrajobb. Dekorator på Konsum. Han lär enligt historien ha chockat Kirunaborna med en svartmålad badrumsinredning (mycket före sin tid). Det andra jobbet var som teckningslärare för de värnpliktiga. Jag såg nyligen ett tidningsutklipp där teckningslärare Lindgren (pappa) tog emot pressen när hans elever ställde ut sina verk. Det här var alltså då pappa var drygt 20 år. Sen bar det iväg till Norge. Pappa skulle ha hotellpraktik. Norska fjäll på vintern och havet på sommaren. 1954 var året och platsen

var Hankö hotell på ön Hankö 10 mil från Oslo. Där mötte han min mamma Lill. Kommande år hade de fått mig, pappa hade börjat plugga handelsämnen och jobba på restaurang och mamma jobbade på NRK. På sommaren och de kommande cirka 4 somrarna drev de nattklubben Pedro på ön Hankö. Och några av somrarna även krogen Seilerkroen. Ungefär då vi firade 5 år som familj, så flyttade vi till Skalet. Pappa Nils (min farfar) behövde akut hjälp. Vi blev fler. 1961 och 1963 föddes mina systrar Lisa och Pia. Och där i fjällen blev pappa alltså kvar mer än 40 år.

Det har alltid på något sätt varit full fart i min familj. På sätt och vis har vi levtt i projektform kan man säga. En spännande uppväxt och alltid med många människor runt om. Det knöts alltid kontakter i min familj var vi än kom och vår dörr var alltid öppen för släktingar och vänner.

Många är de vänner som gästade ön Björnsund, där vi i familjen både idkade fritidsliv och en viss turismverksamhet. Här var avkopplingen fiske, restaurering av sjöbodan och att äta fiskmiddagar vid en av världens vackraste solnedgångar där långt ute i havet.

Ett annat projekt var Mälardrottningen, båten som ligger vid Riddarholmen i Stockholm. Det är inte alla som vet att det var pappa med hjälp av kusinerna Calle och Staffan Lindhé som upptäckte båten. Och pappa omvandlade denna Barbara Huttons gamla båt till hotell&restaurang.

Fjäll och hav har kombinerats. Det blev sen en mer privat halvstor båt, Aurora som tjänstgjorde både för familjen och i skraddarsydd evenemang. Aurora tillhörde Kungsholmens kajprofil under många år.

Så gick kosan till Vaxholm med närhet till Ljusterö, där många av de målade verken kommit till.

Så boendet har sträckts ut allt från Kiruna till Landskrona, medan den röda tråden i vad pappa gjort och gör är för mig just konstnärskapet i företagandet och vilket varit lite unikt (och tror jag även här före sin tid) inom företagarevärlden (stolt dotter). Och för att på ett förtjänstfullt sätt ha utvecklat svensk fjällturism, så fick pappa för några år sedan motta en

medalj ur Kungens hand!!

Det finns mycket mer att berätta. De estetiska uttrycksformerna har varit många. Pappa spelade också gitarr och sjöng både egna och andras visor och uppträdde även professionellt under en tid då innan jag föddes. Det och mycket mer att berätta, men det får jag berätta om nästa gång - inför 90-årsdagen.

Bertil har fem barnbarn (Alex, Oskar, Kajsa, Martin och Ami) och bonusbarnbarn på Ullas sida.

Jag skriver detta i mars. Lycka till på utställningen i fjällen pappa och grattis på födelsedagen (80 år i september) så småningom!

Ann Lindgren

Styrelsen har ordet

NY STYRELSEMEDLEM - THOMAS MUHR

Sophia-Sigwald-Signe-Stig-Anne Marie

Ny suppleant i styrelsen. Har hunnit bli 55 år och sedan flera år boende på Södermalm i Stockholm. Innehavare av ett antikvariat som har sin största verksamhet på internet genom butiken www.antikvariatet.eu. Har också ett förlag för musikproduktion och ett litet skivbolag som producerar all sorts musik, från pop till klassisk.

Gift med Eva-Lena och far till två barn, Viktoria och Katarina, båda numera utflugna ur boet.

Jag kommer ursprungligen från Örebro i Närke och är genom släkten Brusewitz medlem av släktföreningen.

Som gammal historiker skall det bli intressant att få vara en del av släktföreningen Lindhé. Släkten har en intressant historia där många roliga personligheter förekommer. Förhoppningsvis kan jag bidra med både intresse och kunskap under den tid som jag får förmånen att finnas med i styrelsen.

Thomas Muhr

DE NYVÄLBORNA

En berättelse om släkterna Gyldenstolpe och Ehrensteen

På omslaget till 2009 års *LindhéBladet* ser vi den åttahövdade syskonskaran Lindhé, toppad som sig bör av äldste sonen Roland, med föräldrarna Gerda och Rickard samt några ingifta. Året är 1920 och de blickar mot oss uppifrån verandan till Ragnar Berghs och Elna Lindhés sommarhus på Tynningö i Stockholms skärgård. På räcket sitter döttrarna Bergh. Ragnar håller i Brita.

Elna är min mormor och Brita min mor. Det känns litet vemodigt att nittio år efter detta frysta ögonblick betrakta syskonen som mormor så gärna berättade om. Elna skulle 1946, då omgift, bli en av grundarna till släktföreningen och Brita skulle i början på 1980-talet ge ut sina tre släktkrönikor. Sedan dess har ytterligare närmare trettio år förflutit och föreningen är fortfarande aktiv!

Själv har jag länge varit intresserad av 'folk förr', och som mentalitetshistoriker försökt sätta mig in i och skildra dem och deras tillvaro. Att jag råkat landa i 1600-talet är som så mycket annat en slump. Vid det här laget har jag levt med min stormaktstida släktkrets i närmare 25 år och hoppas att min ålder, när jag nu fyller 75 år, inte kommer att hindra mig från att också berätta om dem som inte fick rum i boken *De nyvälborna*.

På sextonhundraåret adlades det som aldrig förr – eller senare heller för den delen. Den oförmodade lilla stormakten i norr var i akut behov av såväl militära som civila ämbetsmän. Särskilt civila. Den fåtaliga adeln, som dittills betraktat rikets administration som sitt revir, räckte varken till eller behagade besudla sina redan nog blåblodiga fingrar med oädla bläckplumpar.

Lösningen blev nyadlande. Mängder av prästsöner tog sig in och upp i ämbetsverken, där en adlig titel ingick som en del av den lön som ofta inte kunde betalas fullt ut. Dessa så kallade nya män, eller välborna som de titulerades, släpptes inte in i de högförnämna gemaken, utan hänvisades till egna nätverk som med tiden blev själgenererande. Vid reduktionen på 1680-talet, då stora delar av tidigare donerade egendomar konfiskerades, var de börsadliga husen därför redan underminerade. Dessa nyvälborna prästsöner hade fått en gedigen boklig utbildning. Många bevis på deras pliktrogna

mödor finns bevarade i våra arkiv. Däremot är det mer sällsynt att privatbrev överlevt genom århundradena, inte minst sådana skrivna av kvinnohand.

Den släktkrets med de nyadliga namnen Wallenstedt, Ehrensteen och Gyldenstolpe som den här boken handlar om, är idag utslocknad i likhet med de flesta av dess likar, men några medlemmar berättar ännu för oss om sina liv. Catharina Wallenstedts brev finns redan tidigare utgivna i bokform och nu kommer fortsättningen, där hennes make, Edvard Ehrensteen, men framförallt dotterns svärfar Michael Gyldenstolpe står i fokus.

Michael Gyldenstolpe var en småländsk prästson som efter framgångsrika studier hamnat som professor vid Åbo akademi för att sedan byta till ett assessorat vid hovrätten där. Han hade många söner att hjälpa fram i karriären. Den mest lovande, Nils, skickades till Stockholm för att söka sin lycka som ämbetsman. Michael hade bestämt sig, delvis pga penningbrist, för att själv utbilda sin son brevlades. Hans brev är därför en handledning i hur man bör navigera för att kryssa sig fram i maktens intrigmättade korridor och skaffa sig goda inkomster, tips som aldrig tidigare kunnat läsas av alla och envar därför att de är skrivna på – latin. Men breven innehåller också så mycket mer, som levnadsvillkor, sorger, bekymmer och glädjeämnen. De är kort sagt unika dokument från stormaktstiden.

Edvard Ehrensteen var prästson från Östergötland. Hans stora tur i livet var att bli krigarkungen Karl X Gustavs handsekreterare och diplomat, framförallt under fredsförhandlingarna när Skånelandskapen blev svenska. Han blev rikligen belönad och visste att

förmera sin förmögenhet. Hans fattiga och bistra uppväxt hade dock satt djupa spår i hans psyke och han blev med åren alltmer ängslig, snål och deprimerad. Och värst av allt – han hade kommit på kant med sin familj. Hans enda glädjeämne på gamla dar var den lille dottersonen och namnen, Edvard Gyldenstolpe, som han kravlöst kunde slösa sin kärlek på. Ingen träaktig byråkrat på den tiden har väl kunnat skriva mer kärleksfullt om ett litet barn! Förutom dessa huvudpersoner befolkas boken av diverse släktingar och bekanta som även de lämnat små, små spår efter sig i historien.

Jag har vidare velat belysa hur man såg på uppfostran, utbildning och könsroller genom att referera inte bara till Michael Gyldenstolpes egna läroböcker, också de på latin, utan även till andra skrifter som bidrar till vår förståelse av den tidens människor – i grunden så lika oss själva.

Christina Wijkmark: *De nyvälborna. En berättelse om släkterna Gyldenstolpe och Ehrensteen*. Atlantis förlag 2010.

Christina Wijkmark: *Allrakäraste. Catharina Wallenstedts brev 1672–1718*. Atlantis förlag 1995.

Christina Wijkmark

TAVELDONATION TILL SLÄKTFÖRENINGEN

I höstas fick jag ett samtal från den advokatbyrå som fått uppdraget att hantera dödsboet efter Veronika Nissen. Släktföreningen hade tilldelats ett “legat” av fem stycken konstverk. I februari var boupp-teckningen klar och Jörgen och jag åkte till Karlavägen i Stockholm för att hämta de fem okända tavlorna.

Det visade sig vara två stora tavlor (50x70) plus två lite mindre samt en miniatyrmålning. Alla utom miniatyrmålningen med sedvanlig förgylld ram. Motiven är Eric Nissen (miniatyren), Johan Eric Nissen (2 tavlor), dennes hustru Gustava (Ekelund), samt en oljemålning på korvetten Saga. Den senare har en dedikation till Rudolf Nissen.

Detta är alltså Frans Lindhés svärföräldrar samt pappan till svärfadern. Det står mycket om dessa i släktrönikan band 3. Porträttet är även avbildat på omslaget till boken.

Johan Lindhé

MARGOT BECKMAN, 90 ÅR

Min farmor Margot har visat att det aldrig är för sent att lära sig nya saker och att man kan fortsätta att jobba så länge man brinner för något.

Sedan jag och mina bröder var små har Margot bjudit oss på teater och gett oss böcker. När vi är på teater kommer det ofta fram gamla elever, inte sällan kända skådespelare, som kramar om Margot. Det är uppenbart att hon har betytt mycket för många.

På 1960-, 70- och 80-talen arbetade Margot som talpedagog vid dåvarande Scenskolan. Efter pensioneringen fortsatte hon att arbeta för såväl skolan som för teatrar runt om i landet. Än i dag händer det att hon ger privatlektioner till skådespelare och studenter som ska medverka i versskådespel.

Teaterintresset började i ungdomen när Margot tog lektioner hos balettmästaren Axel Witzansky och skådespelaren Sif Ruud, som senare blev hennes kollega på Scenskolan.

– Av dem fick jag grunder som jag har haft glädje av i hela mitt liv. Witzansky lärde mig att jobba med kroppen och Sif Ruud hur man sätter liv i en text, säger hon.

När Margot var mycket liten skaffade familjen sitt sommarparadis i Vemdalen. Det betydde mycket för henne och syskonen. 1936 öppnades hotellet i Vemdalskalet som familjen byggt själva. Barnen arbetade ofta på hotellet och Margot, som så småningom flyttade till Stockholm, blev emellanåt hemkallad för att hjälpa till. Ibland stannade hon på "Skalet" hela säsonger.

En septembermorgon 1939 kom en grönsaksbil med varor till hotellet och föraren berättade att tyskarna hade gått in i Polen. Så började andra världskriget som påverkade alla, även svenskar, bland annat genom att maten ransonerades. Statens Livsmedelskommission hanterade ransoneringen av mat och andra varor, och där arbetade Margot som kontorist samtidigt som hon tog teaterlektioner på kvällarna.

En sommardag missade hon och hennes kusin Ulla bussen när de var på väg till en fest. Intill hållplatsen fanns en urmakare som hade en stor klocka hängande utanför. I samma stund som Margot tittade på klockan och såg att den var tjugo i fyra, sa Ulla: Men Eye, har du också missat bussen?

Eye, eller Eyvind Beckman som han egentligen hette, var på väg till samma fest. Han och Margot gifte sig

strax efter krigsslutet 1945. Året därpå föddes Jens. Min pappa Mats kom tre år senare.

Margot fortsatte att arbeta på Statens livsmedelskommission och eftersom det ännu inte fanns dagis delade familjen barnflicka med några vänner. Under många år bodde familjen i Göteborg där Eye, som var inredningsarkitekt, hade fått en tjänst som lärare vid Slöjdföreningens skola. Margot ledde bland mycket annat en teatergrupp för personer med funktionsnedsättning.

Margot läser Muminboken "Vad hände sen?" för barnbarnsbarnet Eyvind Beckman junior

I slutet av 1960-talet flyttade familjen till Stockholm och Margot vidareutbildade sig till talpedagog för skådespelare och fick arbete på Scenskolan i Stockholm. Margot och Eye levde tillsammans fram till Eyes död 1987.

På 1980-talet påbörjade Margot ytterligare en karriär, som författare. Rektorn på Scenskolan uppmuntrade henne att skriva en lärobok i dramatisk vers, och 1984 kom "Shakespeare, Molière och andra" ut. I dagarna ges den ut i nytryck, något Margot är märkbart glad över. – Det är faktiskt många som väntar på den, säger hon.

Margot har under åren som talpedagog skrivit olika ramsor som fungerar som uttalsövningar. 2007 samlades dessa i boken "På tal om uttal" som gavs ut i samarbete med logopederna Eva Ihre och Lena Junker-Bring. Margots tydligaste ambition med talpedagogarbetet och böckerna är, kort och gott: – Folk ska fatta vad man säger!

Marja Beckman (Margots barnbarn och Eyvinds mamma).

ANN-CHARLOTTE IVERUS 80 ÅR

Häromdagen sa en granne till mig "vet du att våra mammor känner varandra?"

Grannens mamma hade visat henne ett brev från en god vän. "Titta vilket fantastiskt brev, så kärleksfullt och omtänksamt skrivet" sa hennes mamma. Ju mer min granne läste förstod hon att brevet var skrivet av min mamma. Mamma hade ju beskrivit mig, sin dotter med familj i brevet. "Jamen det är ju mina grannar" utbrast grannen.

80 år.

Det låter mycket, men det kan man inte tro vad det gäller min mamma. För mer aktiv 80 åring är nog svårt att hitta. Man måste boka in tid med henne i almanackan om det ska bli något.

Det är svårt att sammanfatta min mammas liv eftersom hon gjort så ofantligt mycket. Mycket har hon berättat och det är mycket som jag inte vet något om.

Min mormor och farmor var vänner. De fick barn med ett års mellanrum. Mamma och pappa. Mamma växte upp i ett hem med många människor och mycket musik. Hennes familj levde inte enligt normen för den tiden. Att sitta uppe sena kvällar och lyssna på musik eller att vara med sin far på krogen då han spelade på sin luta sågs inte på med blida ögon. Jag vet att det skapade vissa problem för henne i skolan.

Mamma och pappa växte upp tillsammans och var "bästisar". Dom umgicks jämt i vått och torrt och ansågs nog som ett par långt innan de var det.

Under tidigt 50-tal for hon iväg till Korsica för att arbeta som tolk på Calvi Palace hotell, det största hotellet där på den tiden. Martina och jag fick följa med tillbaka till Ortiporio då jag var 11 år gammal. Jag minns speciellt en av de tio dödsmasker i gips som gjorts på Napoleons ansikte på hans dödsbädd. Den stod i en glasmonter. Det kändes lite kusligt att titta på den där den stod i det stora kalla stenhuset

byggt 1120 ekr.

Väl hemma i Sverige fick hon en dag nog och ställde ultimatum. Antingen är det du och jag eller så kan vi inte umgås mer. Efter månader av grubbel bestämde han sig och resten vet väl alla, de blev ett par. I april 1960 stod bröllopet.

Redan då arbetade mamma på SVT och Lennart Hyland erbjöd henne att jobba med honom. Men det var precis när mamma och pappa blivit ett par och nykär valde hon att satsa på relationen istället för på herr Hyland.

Capri är en ö de återkommit till flertalet tillfällen. Pappa fick som konstnär möjlighet att hyra en ateljé på Axel Munthes Villa san Michele. Även dit har

Martina och jag följt med nu i vuxen ålder. Som det sociala geni min mamma är fick vi hälsa på goda vänner där som hon inte träffat sedan sin ungdom. De mindes förstås mamma trots att de inte haft kontakt under alla år.

I London bodde de under 1963 i ett litet kyffe i en källare utan värme och med mycket fukt. Mamma blev vid det här tillfället mycket sjuk med hög feber och efter vad jag förstår höll hon på att stryka med. Under året arbetade hon på Svenska turistbyrå, och studerade Italienska.

Efter flera omgångar utomlands boade de in sig på Östermalmsgatan. Martina föddes 1964 och tre år senare kom jag.

Innan mamma började jobba fast på SVT frilansade hon bland annat med att hjälpa Evert Taube att översätta sina texter. Följande 25 år arbetade hon på SVT på TV2s kulturredaktion, som inköpare av nordiska kulturprogram och som huvudskyddsombud på TV2.

Under slutet av 80 talet genomförde SVT stora omorganisationer. Mamma agerade som huvudskyddsombud och därefter för SIF sektionen på kanal 1. Det blev tuffa fackliga förhandlingar med cheferna. Enligt mamma var det inte helt lätt att göra

sig hörd på möten som överrepresenterades av män. Men mammas stridbarhet vid förhandlingar kombinerat med hennes förmåga att lyssna och stödja hjälpte hennes arbetskamrater.

Jag minns alla middagar då hon berättat för oss över middagsbordet om taktiken vid förhandlingsbordet med cheferna och om tragedin med de kollegor som drabbats av nedskärningarna inom SVT.

Är det något jag lärt mig av min mamma så är det att det KOSTAR att stå för sina åsikter och därför kan man inte vara älskad av alla. Hon och pappa har uppfostrat oss döttrar och framförallt stöttat oss i alla de motgångar man stöter på när man tänker fritt.

Förutom arbete så var och är fortfarande mamma en riktig äventyrerska. Som då hon som ung åkte motorcykel mellan Paris och Rivieran. Vågat för att vara den tiden.

Eller bergsklättringen i Paris. Hon och ett gäng bergsklättrare klättrade bland annat i Fontaine bleu skogen. Senare i livet tränade hon klättring i Alby utanför Stockholm för att sedan bege sig till Kebnekaise.

Kommer ihåg skogsbranden på Ljusterö då både mamma och pappa försökte hindra elden att sprida sig genom att klättra upp i träden och såga av grenarna - mitt i brinnande inferno!

Mina föräldrar har alltid haft väldigt kul tillsammans. Gemensamt för dem har varit just att resa tillsammans, nyfikenheten på olika kulturer och folkslag.

Mamma har mycket humor, det är lätt att skratta tillsammans med henne. Hon återberättar situationer och dramatiserar för oss som lyssnar. Att höra henne berätta är som att se en spännande film. För henne är hela livet, det som pågår här och nu ett äventyr.

De små mötena i vardagen t.ex med afrikanen på tunnelbanan som hon börjar prata med och får reda på en MASSA intressanta saker om hans liv och kultur. Mamma och pappa har alltid klippt håret hos invandrare, det blir liksom mer intressant då. Mötet mellan människor och olika kulturer.

Ibland har jag tipsat henne att slänga över ett scoop till Janne Josefsson då hon kommit på något som gått orätt till. Men istället går hon i aktion själv och ser till att oegentligheter kommer upp i dager.

Min mamma har med åren blivit mer orolig för att något ska hända med oss i familjen. Jag tror det blev så efter att barnbarnen kom till .

Värme och öppenhet fanns även i mammas farföräldrars hem i Göteborg. Farfar Carl-Gunnar Taube var fyrmästare på Vinga fyr. Farfar och farmor Julia Sofia Taube hade respekt för människan så som den är. Framförallt farmor var viktig för mamma. Det ljusa öppna hemmet och farmors varma, musikaliska person har präglat henne.

Mamma har alltid haft lätt att få kontakt med människor. Som tonåring så var det mina och Martinas vänner som satt i Bromma köket och snackade med henne. Hon var den extra vuxna man behöver när man inte kan tala med sina egna föräldrar. Ibland blev man ju riktigt irriterad över det men nu i efterhand kan jag bara tänka vilken himla bra människa hon är. Intresset för unga människor har hon fortfarande. Hon engagerar sig och intresserar sig för vad som händer i deras liv. Håller reda på allas högtidsdagar som studenter, examen, barnafödande etc. Skickar kort och hälsar på. Hon är en betydelsefull person i många av mina släktingars liv.

Pigg, nyfiken och redo för nya utmaningar som hon är har hon senaste åren arbetat med renovering av antika möbler. Många är de vänner hon hjälpt med en soffa eller fåtölj.

På senare år har min pappa blivit sjuk i Alzheimers sjukdom. Trots de svårigheter det innebär att vara anhörig till någon med denna sjukdom är min mamma precis lika kärleksfull mot honom som jag minns att hon alltid varit.

När vi härjar med mamma som döttrar gör med sina mammor brukar hon skämtsamt säga vad det ska stå på hennes gravsten den dagen det beger sig. "HON STÄLLDE ALLTID UPP". Och det håller jag verkligen med om, alltid.

Charlotta Iverus

Av utrymmesskäl har Charlottas text förkortats här men den finns i sin helhet att läsa på hemsidan. www.lindhé.nu

AVLIDNA

Under året har några av våra nära och kära gått bort. Vi tar gärna emot texter eller runor och publicerar på hemsidan där det finns mer utrymme än i det tryckta LindhéBladet. Läs gärna de trevliga texterna vi mottagit om Gunvor Hägg och Kjell Lindqvist.

www.lindhé.nu

JUBILARER - 2011

90 År
Gustafsson Gurli 27.2
Beckman Margot 3.10

85 År
Vesterlund Sten-Olof 10.3
Cederlund Lennart 30.3
Granström Barbro 30.10
Wanatowski Birgit 25.12

80 År
Iverus Ann-Charlotte 11.6
Lindgren Bertil 27.9
Kessler Mia (Anna-Maria) 28.11

75 År
Lindhé Nils 4.2
Ahlström Yvonne 19.5
Holmberg Carin 23.7
Wijkmark Christina 24.8

70 År
Stuban Kjell

65 År
Beckman Jens 19.1
Welle-Strand Ragni 30.3
Lindhé Britt 29.4
Arnberg Bengtsson Stephanie 28.5
Sidenvall Margareta 21.7
Brunnström Gösta 13.8
Frieberg Magnus 27.10
Mac Millan Catharina 1.11
Muhr Carin 3.11
Muhr Ewa 3.11

60 År
Holmblad Anette-Sophie 20.12
Lucas Charlotte 20.8
Nordlinder Sture 17.5
Rende Anna 2.7
Cronholm Gandra Christina 27.9

50 År
Frieberg Helena 2.2
Söderbom Johan 27.2

Listan bygger på den information vi har genom släktregistret och det som ni bidrar med. Vi försöker vara så uppdaterade som möjligt och ber om ursäkt ifall någon är omnämnd här av misstag eller inte kommit med. Hjälpt oss hålla registret aktuellt!

Vi har också av utrymmesskäl valt att bara ta med släktingar bland jubilarer, ej ingifta, och hoppas på er förståelse

Trollsås Kristina 12.3
Rydeberg Martin 3.4
Wanatowski Christer 17.6
Pipping Helena 21.8
Simonsson Lisa 28.8
Hagenfeldt Birgitta 29.8

40 År
Lindhe Martin 20.1
Frieberg David 23.9
Söderberg Nils 21.6
Grähs Charlotta 21.8

30 År
Lindberg Lisa 7.2
de Tavares Jan 9.2
Schyberg Klara 6.3
Ericsson Veronika 25.4
Zitting Markus 19.8
Stickney Guy 3.9
Muhr Linn 28.11

10 År
Norén Sebastian
Schullström Sophia 28.6
Carlsson Nils 16.10

JUBILARER - 2012

85 År
Vogel-Rödin Astrid 17.1
Thorén Allan 14.5
Fonnesbeck Berit 25.9
Albert Torbjörn 28.10

80 År
Landqvist Thorsten 30.1
Andersson Nils 27.12

75 År
Norén Sten-Åke 3.4
Ekelund Göran 5.4
Thorén Leif 16.10

70 År
Åqvist Björn 23.1
Söderberg Staffan 10.4
Aurelius Gerd 18.7
Norén Lennart 3.7
Welle-Strand Kirsten 16.11

65 År
Sumner Lars Eric 16.1
Jansson Mats 15.3
Eriksson Agneta 7.10
Fridlund Anne

60 År
Albert Elisabeth 11.3
Dokken Nils

Cederlund Philip 4.5
Granström Karin 13.8
Jonsson Lars 31.8
Hildebeck Ulf 1.10

50 År
Adams Monica 17.12
Agild Susanne 21.1
Hildebeck Olle 18.3
Willner Lars 17.4
Wiesner Nils 6.5
Lindhe Karin 12.6
Ludvigsson Thorbjörn 14.6
Torstenius Björn 27.8
Andersson Annika 24.10
Westerlund Eva 9.11

40 År
Malm Johanna 18.12
Norén Mats 16.3
Mathiesen Cecilia 21.7
Brunnström Hélène 10.8
Norén AnneLie 20.8
Sumner Martin 10.9
Sidenvall Martin 2.9

10 År
Rydeberg Lucas 01.02
Lindberg Oliver 10.3
Lindhé Agnes 25.3
Persson Erik 28.3
Oddving Ida 16.5
Mathiesen Marcus 3.5
Laurent Emma 09.07
Voller Ekelund Elin 20.7
Lindström Freja 31.7
Söderberg Tore 21.9
Sunnanskog Zoe 3.9
Lindhé Adam 5.9
Hildebeck Sofia 9.12

FÖDDA

BDECABA Hampus Holting son till
Kajsa Larsberger Holting och Per
Holting 4.9.2010

BDECAAA Leila Barzegar
Larsberger dotter till Olof Larsberger
och Rebecca Barzegar 12.3.2011

GIFTA

BBHAA Annika Torstenius och
Christer Larsson 15.5.2010
Båda behåller sina efternamn

AVLIDNA

BDEA Gunvor Hägg 1/2/2011
BBGA Kjell Lindqvist 5/2/2011
FCAA Johan Cederlund 6/5/2011

VÄRT ATT VETA

Föreningen har till **ändamål** att

- ❖ Verka för släktens sammanhållning
- ❖ Tillvarata släktintressen
- ❖ Samla släktens historia

Medlemmar i föreningen är alla födda, adopterade eller ingifta i ättelinjen från Johan Otto Frans Lindhé och hans tre hustrur Carolina Krusell, Sigrid Wulff och Sophia Blom.

Aktiv medlem är den som fyllt 18 år och betalat årsavgift eller bor hos föräldrar som betalat årsavgift. (En avgift per adress). **Årsavgiften** är **100 kr**/adress.

Anmäl Dig genom att betala in årsavgiften via PlusGiro, gärna för tre år i taget. Uppge ditt namn, adress, telefonnummer och e-post adress. **PG 34 33 60-4 Släktföreningen Johan Lindhés ättlingar** c/o Johan Lindhé, Svedjevägen 49, 181 47 Lidingö. Skriv NY medlem på talongen.

Adressändringar eller ändrade familjeförhållanden antecknas på talongen eller mailas till någon i styrelsen eller direkt till Annika Torstenius.

Lindhé Bladet skickas varje år till alla aktiva medlemmar med årsbrev, information om släkten, släkthistoria och en medlemsförteckning.

Släktnöte med årsmötesförhandlingar och program för alla åldrar hålls vart tredje år och äger nästa gång rum **2013**. **Inbjudan** till släktnöte sänds till alla medlemmar (även icke betalande).

Aktiva medlemmar får **Släktregistret** genom att sätta in portoavgiften – 20 kr – på föreningens PG 34 33 60-4. Nya medlemmar får släktregistret utan kostnad.

Släktkrönikan av Brita Söderberg finns fortfarande att tillgå. Kontakta Stephanie Arnberg Bengtsson i styrelsen.

Släktemblemet – Johans vapen som brosch i guld på blå botten beställs genom att sätta in 45 kr (inkl porto) på föreningens PG 34 33 60-4.

Lindhéska **släktarkivet** M-7 369, 3:1+½ 2 finns i **Stockholms stadsarkiv**, Kungsklippan 6 i Stockholm. Hänvisa till ovanstående om ni vill besöka arkivet. Om ni vill lämna material eller fråga om arkivet kontakta styrelsen.

www.lindhé.nu

FÖRENINGENS STYRELSE

Ordförande	Omi Söderblom Mohammar, Österlånggatan 39, 111 31 Stockholm omimohammar@hotmail.com	0706-31 06 78
V. Ordförande	Sten-Erik Lindhé, sten-erik.lindhe@arlafoods.com	08-755 65 67
Sekreterare/Red.	Annika Torstenius, Karlavägen 117, 115 26 Stockholm annika.torstenius@telia.com	0708-99 33 88
Kassör	Johan Lindhé, Svedjevägen 49, 181 47 Lidingö johan.lindhe@tre.se	073- 533 73 57
V. Sekreterare	Jörgen Lindhé, Döbelnsgatan 25, 113 58 Stockholm jorgen.lindhe@millibar.se	0708-84 89 43
Suppleant	Alice Whitehorn, Hådertorps gård, 640 32 Malmköping alice.whitehorn@telia.com	0157-440 47
Suppleant	Stephanie Arnberg Bengtsson, Tappströmsvägen 72, 178 32 Ekerö stephanie.arnberg@gmail.com	070-301 87 39
Suppleant	Thomas Muhr, Långholmsgatan 5, 117 33 Stockholm thomas@muhr.se	072-014 63 52
Suppleant	Jan Rydeberg, jan.rydeberg@ericsson.com jan.rydeberg@ericsson.com	

slaktforeningen.lindhe@telia.com

**BILDER FRÅN SLÄKTMÖTET MED FEST PÅ ÅBERGS MUSEUM, BÅLSTA
MED PROMENAD TILL VÄPPEBY**

11/9/2010

